

ROOSEVELT POSREDUJE V PREMOGARSKI STAVKI

OBRATUJEJO LE PREMOGOVNIKI, V KATERIH SO ZAPOSLENI ČLANI AMERIŠKE DELAVSKE FEDERACIJE

Predsednik zahteva, naj se premogari in baroni čimprej sporazumejo. — Najprej pride v poštev dobrobit naroda, nato šele interesi posameznikov. Zvezni posredovalec je zastopnikom obeh strank prečital predsednikovo brzojavko. — V šestindvajsetih državah počiva približno pol milijona premogarjev.

Dne 1. aprila je potekla poboda med kopači mehkega premoga in operatorji. Majnerji so United Mine Workers of America, katerim načeljuje John L. Lewis, predsednik Kongresa za industrijalno organizacijo.

Majnerji zahtevajo krajši delovni čas in nekaj več plače, premogovni baroni se pa nočejo vkloniti.

Pogajanja za obnovitev pogodbe so se začela že konci meseca marca. — Vrše se v New Yorku, toda obe stranki trdovratno vztrajata na svojem stališču.

Baroni nočejo niti za las popustiti, majnerji pa pravijo, da ne bodo delali pod starimi pogoji.

Nekaj časa je posredovala delavska tajnica Miss Perkins, pa ni imela posebnega uspeh. Nato je bil imenovan za posebnega posredovalca dr. John R. Steelman, uradnik delavskega departmenta.

Ze pred tedni je bilo rečeno, da bo posegel predsednik Roosevelt vmes, če bi pogajanja ne obetala nobenega uspeha.

Včeraj je pa res posegel. Dr. Steelmanu je poslal dolgo brzojavko, ki je bila prečitana zastopnikom obeh strank.

— Zastopnikom premogarjev in operatorjev svetujem, — je brzojavil predsednik, — naj se čimprej sestanejo ter obnove pogajanja, pri katerih naj bo navzoč tudi zvezni posredovalec. Treba je namreč doseči sporazum. Sedaj je že skrajni čas.

— V vašem interesu je, — je poudaril predsednik, — in v interesu javnosti, da bo ta zadeva čimprej urejena. Po mojem mnenju so interesi javnosti večjega pomena kot pa interesi posameznih skupin. Kot predsednik Združenih držav pozivam obe stranki, naj to vpoštevata ter naj se pogajata, da bo ta mučna stvar slednjič v obojestransko zadovoljstvo uravnana.

Dr. Steelman je poslal prepis brzojavke Johnu L. Lewisu, ki zastopa premogarije, ter zastopnikom operatorjem.

Pomanjkanje mehkega premoga je že precej občutno. Uprava newyorške podzemne železnice je že morala omejiti promet, kar je v petek in soboto povzročilo veliko zmedo.

Kot je razvidno iz zadnjih poročil, počiva v šestindvajsetih državah nad pol milijona premogarjev.

Obratuje le nekaj premogovnikov, v katerih so zaposleni premogariji, ki so člani Ameriške delavske federacije.

Nakopanega je komaj petindvajset milijonov ton mehkega premoga, kar bi v skrajnem slučaju zadostovalo za mesec dni.

Predsednik Roosevelt bo par dni počakal, kakšnih vpliv bo imela njegova brzojavka, predno bo storil v tem oziru kakšen nadaljni korak.

Pogajanja med zastopniki premogarjev in premogovnih baronov je bil odgodil v soboto ob petih popoldne dr. Steelman. Včeraj so se zopet nadaljevala.

Predsedniku Rooseveltu je konferenca poslala naslednjo brzojavko:

— Sprejeli smo Vašo poslanico in Vam obožub-

Hrvati se ne morejo sporazumeti s Srbi

POGODBA MED ANGLIJO IN TURČIJO

Anglija in Turčija sta si obljubili medsebojno vojaško pomoč. — V njuno območje pridejo tudi balkanske države.

ISTANBUL, Turčija, 7. maja. — Anglija in Turčija sta sklenili sporazum za medsebojno vojaško pomoč proti vsaki agresivnosti. Sporazum bo naznanjen jutri obem v Londonu in Ankari.

V ta sporazum spada varnost v vzhodnem Sredozemlju in status quo na Balkanu in bližnjem vzhodu. Turčija bo Angliji pomagala s svojo armado, ako bo Anglija ogrožena v gotovih krajih v Sredozemlju.

Anglija pa se je tudi zavezala, da ji bo prišla na pomoč, ako ji zaradi bojkota turškega blaga v Nemčiji bil ogrožen gospodarski položaj Turčije.

O vseh podrobnostih pogajanj je bila Rusija obveščena. Glede sporazuma je mnenje v Rusiji razdeljeno. Nekateri odobrujejo sporazum, drugi pa so zopet mnenja, da naj bi Turčija še počakala s svojo pogodbo z Anglijo, da so končana rusko-turška pogajanja.

Obisk ruskega vnanjega podkomisarja Vladimira Potemkina je imel namen pregovoriti turško vlado, da ne sklene same vojaške zveze z Anglijo, temveč skupno z Rusijo. Toda Turčija je bila mnenja, da ima na Balkanu in v Sredozemlju probleme, ki Rusije ne za denejo in se ji je zato zdelo nepotrebno, da bi čakala, dokler rusko-turška pogajanja niso končana.

POŽAR BLIZU ROOSEVELTOVEGA POSESTVA

HYDE PARK, N. Y., 7. maja. — Gozdni požar, ki bi se bil skoro razširil na posestvo predsednika Roosevelta v Hyde Parku, je bil proti večeru vstavljen, ko je že uničil 10 akrov smrekovega gozda.

Požar je nastal opoldne na 400 akrov velikem posestvu predsednikove svakinje Mrs. J. R. Roosevelt. Njeno posestvo se nahaja samo četrtilje od predsednikovega posestva.

PERSHING NA POTU V WASHINGTON

TUCSON, Ariz., 7. maja. — General John J. Pershing se je s posebnim vlakom odpeljal v Washington, D. C.

Generala spremljata njegova sestra Miss Mae Pershing in njegov telesni zdravnik dr. R. Davidson.

ljamo, da bomo storili vse, kar bo v naši moči, da se čimprej sporazumemo. Upamo, da se bomo v najkrajšem času sporazumeli.

SITUACIJA NA DALJ. IZTOKU

Japonci skušajo z bombami uničiti Čankajseka. — Kitajska vlada se bo zopet preselila.

TOKIO, Japonska, 7. maja. — Japonska armada hoče z bombami uničiti kitajskega vrhovnega poveljnika maršala Čankajseka.

To zatrdilo je podalo mornariško ministrstvo, ki je pojasnilo veliko bombardiranje v četrtki Čankajsekov prestolice Čungkinga, kjer je bilo ubitih in ranjenih okoli 3000 Kitajcev in je bilo porušenihi mnogo poslopij.

„Japonska zračna sila bo sedaj naprej bombardirala vse kraje na Kitajskem, da uniči Čankajseka,“ pravi naznanilo mornariškega ministrstva.

„Japonci bodo napadli kuomintang (kitajsko narodno stranko), kjerkoli bo mogoče najti njihove uradnike. Kuomintang namenoma postavlja vojaške naprave v bližini tuje lastnine, kar je tudi vzrok, da je bila pogosto poškodovana tudi tuja lastnina.“

„Tuje smo pozivali, da ne dovolijo Kitajcem, da bi postavljali vojaške naprave v bližini njihovih posestev.“

HONKONG, Kitajska, 7. maja. — Maršal Čankajsek bo zopet prenesel svojo prestolico iz deloma porušenega Čungkinga.

Po več zračnih napadih je Čungking v plamenih in je bilo ubitih okoli 5000 ljudi. Inozemski diplomati se selijo iz Čungkinga.

Čankajsek bo preselil svojo prestolico 175 milj severozahodno v provinco Sečvan in bo že četrta prestolnica, odkar se je pričela nenapovedana vojna 7. julija, 1937.

GEN. BRAUCHITSCH V RIMU

RIM, Italija, 7. maja. — Vrhovni poveljnik nemške armade general Walter von Brauchitsch se je vrnil iz Libije v spremstvu šefa italijanskega generalnega štaba generala Alberta Parianija. Nemški in italijanski generali bodo imeli več konferenc.

NAVZLIC VOJNI VEČ SPANCEV

BURGOS, Španska, 7. maja. — Španski statistični urad je naznanil, da se je špansko prebivalstvo zadnjih 9 let navzlic državljanski vojni pomnožilo za en milijon.

Leta 1930 je imela španska s svojimi posestvi 24,614,000 prebivalcev, 1. aprila letošnjega leta jih je imela 25,365,000.

MUSSOLINI IN PAPEŽ BOSTA POSREDOVALA

Pripravljena sta posredovati v sporu med Nemčijo in Poljsko. — Mussolini ne mara v vojno zaradi Gdanske.

RIM, Italija, 7. maja. — Papež Pij XII. in ministriški predsednik Benito Mussolini sta pripravljena posredovati, da bi bil mirnim potom poravnani spor med Nemčijo in Poljsko.

Ker je poljski vnanji minister Josip Beck zavrgel dve poglavni Hitlerjevi zahtevi, da je Nemčiji vrnen Gdansk in polj milje širok pas, po katerem bi tekla avtomobilska cesta in železnica, da bi bila Vzhodna Prusija zvezana z ostalo Nemčijo, je Mussolini zopet pripravljen posredovati, kot je posredoval ob času čehoslovaške krize.

Papež Pij XI. je znan kot najspretnější diplomat v Evropi, zelo deluje za mirno poravnavo nemško - poljskega spora. Papež je pripravljen nuditi vso svojo pomoč, ako njegovo ponudbo sprejmeta Berlin in Varšava.

Papežev namestnik v Nemčiji msc. Cesare Orsenigo je včeraj obiskal kancelerja Hitlerja in bo najbrže odpotoval v Vatikan, da papežu osebno poroča o svojem razgovoru s Hitlerjem.

Fašistični krogi so mnenja, — kar je v nasprotju s časniki, — da je Poljska pustila odprta vrata za pogajanja in da je Mussolini pripravljen posredovati, ker je Poljska že stara prijateljica Italije in ker Mussolini ne mara biti zapleten v vojno za kako malenkostno stvar, kot je Gdansk.

V Milanu se je pričela konferenca med italijanskim vnanjim ministrom grofom Galeazzom Ciano in nemškim vnanjim ministrom Joachimom v. Ribbentropom, ki je prišel iz Berchtesgadenu, kjer je s Hitlerjem 7 ur razpravljal o govoru poljskega vnanjega ministra Josipa Becka. Grof Ciano želi, da je spor med Nemčijo in Poljsko mirno poravnati.

Kot pravi urednik lista Giornale d' Italia, Virgino Gayda, gosta grof Ciano in von Ribbentrop razpravljata o naslednjih zadevah:

1. Italija in Nemčija bosta z vsemi diplomatskimi, gospodarskimi in vojaškimi sredstvi nasprotovali Angliji in Franciji v obkroževanju osi Rim-Berlin.
2. Nemčija in Italija bosta pridobile sodelovanje podonavskih in balkanskih držav.
3. Rešitev raznih problemov, ki se tičejo Nemčije in Italije v Evropi in izven Evrope. Med te probleme spada tudi Poljska.

POGAJANJA, KISO DOSTIOBETALA, SE BODO SKOROGOTOVO RAZBILA

BEograd, Jugoslavija, 7. maja. — Velika senzacija je nastala, ko je „Hrvatski Dnevnik“ v Zagrebu, ki je glasilo hrvatske ljudske stranke, v svoji posebni izdaji sporočil, da je dr. Vladimir Maček sklical „hrvatski svet“, v namenu, da poslancem naznani, da so se pogajanja z Beogradom razbila.

Pogajanja so se pričela 3. aprila in so imela namen doseči popolni in konečni sporazum med Hrvati in Srbi.

Senzacija pa je bila tem večja, „ker“ „Hrvatski Dnevnik“ naravnost dolži vlado, da je kriva, da pogajanja niso ime la uspeha.

Zaupnik in zastopnik dr. V. Mačka dr. Subotić se je vrnil iz Beograda, kjer se je pogajal s kraljevim namestnikom knezom Pavletom in ministriškim predsednikom Dragišo Cvetkovićem ter je sporočil dr. Mačku o izidu pogajanj.

List pravi, da je dr. Maček dr. Subotiću naročil, da Cvetkoviću piše pismo z zahtevom, da je regentstvo zavrglo sporazum, katerega je dr. Maček sklenil 27. aprila z ministriškim predsednikom Cvetkovićem.

Iz Subotićevega pisma je tu-

JAPONCI BOMBARDIRAJO ČUNGKING

ŠANGHAI, Kitajska, 5. maja. — Japonski letalci so dvajni zaporedoma bombardirali novo prestolico maršala Čankajseka, Čungking, in je bilo okoli 1000 oseb ubitih ali ranjenih.

Inozemska poročila naznajo, da je bilo porušenihi več vladnih poslopij v sredini mesta, med njimi tudi nova mednarodna radio postaja.

AKO NAMERAVATE OBISKATI

SVETOVNO RAZSTAVO

boste rabili

MAPO

Mesta New Yorka

DOBITE JO

BREZPLAČNO

AKO NAROČITE

Slovensko-

Amerikanski

Koledar

ZA 1939

Cena Koledarja je:

50 centov

Imamo jih še nekaj!

„Glas Naroda“

216 West 18th Street

New York, N. Y.

(Lahko pošljite vsoto v poštah znamkah po 2 oziroma po 3 cente)

di razvidno, da so pogajanja zadela na neko oviro, ko se je Cvetković 15. aprila vrnil v Zagreb, toda ovire so bile odstranjene in pogajanja so se nadaljevala. O vsem tem je do sedaj vlada največja tajnost.

Izjava, ki je bila objavljena v Zagrebu, je še bolj poslabšala že tako zapleten položaj.

V Beogradu je bila takoj zaplenjena posebna izdaja „Hrvatskega Dnevnika“. Med Srbi je zavladala velika nevolja, ker je bilo regentstvo naravnost obdolženo, da je zakrivilo, da so se pogajanja razbila.

Dobro poučeni krogi pa pravijo, da regentstvo ni zavrglo sporazuma, temveč samo dodatno točko dr. Mačka, ki zahteva, da vlada jamči, da sporazum vsled spremembe v vladni ni ne bo preklican.

Razpoloženje naroda je zelo pesimistično. Govori se celo, da bo Cvetković kabinet moral odstopiti. Tekom dneva pa se je razburjenje nekoliko poleglo. Javnost je mnenja, da je sedaj mogoče doseči sporazum, ko so pogajanja rešila poglavitna vprašanja in so ostala le še manj važna vprašanja, ki jih je še treba rešiti.

Ministriški predsednik je še vedno prepričan, da je mogoče položaj izboljšati in se je odločil, da bo zopet odšel v Beograd in obnovil pogajanja z dr. Mačkom.

ZAGREB, Jugoslavija, 7. maja. — Hrvatski voditelji, ki zahtevajo avtonomijo v okviru jugoslovanskega kraljevstva, izjavljajo, da morajo Srbi dati dodatne koncesije, ako želijo rešiti pogajanja, da se ne razbijejo in poravnajo 20-letni spor.

Pretila je že kabinetna kriza, ko je dr. Maček zavrgel srbske kompromisne predloge, katere je stavil Cvetković v pogajanjih v Beogradu.

Nekateri krogi so mnenja, da bo Cvetković najbrže prisiljen odstopiti.

BEograd, Jugoslavija, 7. maja. — Pogajanja med Hrvati in Srbi so popolnoma zastala in najbrže ne bo v tem nikake premembe pred odhodom kneza Pavleta v Rim.

Navzlic temu pa politični krogi še niso izgubili vsega upanja, da bo prišlo do sporazuma in iz Zagreba prihajajo poročila, da Hrvatje niso nespraviilivi.

Dr. Maček je danes sklical „hrvatski svet.“ Še nekaj časa bodo pri pogajanjih stavljeni novi predlogi in protipredlogi in bo moralo priti do kakoga kompromisa in slednjič do popolnega sporazuma.

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
Frank Saka, President J. Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

46th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Za celo leto volja list na Ameriko	Za New York za celo leto .. \$7.00
in Kanado	Za pol leta
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto .. \$7.50
Za četrt leta	Za pol leta
Subscription Yearly \$4.—	

"GLAS NARODA" IZBAJA VSAKI DAN IZVEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 3-1242

DOPISI brez podpisa in osebnosti se ne priobčujeta. Denar za naročnino naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri naročilih krajša naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznači da hitreje najdemo naročnika.

NEMCIJA IN JUGOSLAVIJA

Jugoslavija se je tako močno zapletla v nemško mrežo, da ji je rešitev skoro nemogoča.

Nedavno smo čitali, da se vrše med obema državama pogajanja glede gospodarskega sodelovanja. Jugoslavija naj bi dobavljala Nemčiji surovine in živež, Nemčija bi ji pa dajala v zameno razne izdelke, ki jih jugoslovanske tovarne ne morejo producirati.

Kmalu nato je pa dospela iz Beograda poročilo, da je dala Nemčija Jugoslaviji desetletni kredit v znesku 121,390,000 dolarjev za opremo jugoslovanske armade.

Nemčija ima dovolj vojnega materiala. Krupove in Škodove municijske tovarne so znane kot najboljše na svetu. Krupove je imela, Škodove na Čehoslovaškem so ji pa dišale. Pa je rekel Hitler nekega dne: — Čehoslovaška ima preveč orožja. Kaj če bi se ne pojavil kakšen blaznež ter začel s tem orožjem ogrožati Evropo? To je treba preprečiti.

Pa je z dovoljenjem Francije in Anglije pograbil Češko in z njo vred tudi Škodove tovarne.

Škodove tovarne bodo torej oskrbovale Jugoslavijo z vsem, kar je za vojno potrebno. V resnici bo pa Hitler s tem orožjem le samega sebe oborožil na Balkanu.

Nemška diplomacija si hoče zajamčiti Balkan, predvsem pa Jugoslavijo. Ker je pa regent Pavel vse prej kot pa prijatelj Nemčije, ni to lahka naloga.

Najprej je Nemčija podžigala Hrvate, naj bi se uprli in odepili od Jugoslavije. Hrvatski voditelj Maček ni hotel sesti na ta lim.

Ministrski predsednik Stojadinović je Hitlerja jako ustrežal, dočim se je pod sedanjo vladno prijateljstvo precej ohladilo.

Slednjič je bil regent Pavel povabljen v Berlin, toda zaenkrat se še ni odzval vabilu.

Med Hrvati in jugoslovansko vlado se vrše že precej časa pogajanja glede rešitve "jugoslovanskega vprašanja", sporazum je pa menda še daleč, kajti v Hitlerjevem interesu je, da se Hrvat in Srb gledata kot pes in mačka.

Če bo Jugoslavija v gospodarskem pogledu odvisna od Nemčije, ji bo pač morala ustrezati in se pokoriti njeni volji.

Hitler igra peklenko igro, ki je pač v popolnem soglasju z njegovimi političnimi nazori.

ZA VSAK SLUČAJ ...

Strehe skoro vseh pariških hiš so zavarovane z vrečami pesk proti morebitnim zračnim napadom. Slika je bilancirano posneta.

Vstop Anglije v vojno

*Krakovski "Ilustrovany Kuryer Codzienny" ki je eden največjih poljskih listov, objavlja razgovor z angleškim polkovnikom H. St. Smalwoodom, članom angleške propagandne organizacije "British Council," ki je prišel v Varšavo s prvim letalom nove direktne zračne zveze London-Varšava. Na Poljskem bo imel nekaj predavanj o britanskem imperiju. Angleški polkovnik je najprej govoril o velikem vtisu, ki ga je v angleški javnosti zapustila sklenitev angleško-poljske pogodbe o vzajemni pomoči.

Na vprašanje poljskega no-

vinarja, ali pride do vojne, je odgovoril: "Mislim, da ne, čeprav je najmanj polovica mojih rojakov nasprotnega mnenja. Prepričan sem, da v sedanjem položaju ni človeka, ki bi hotel povzročiti novo svetovno vojno."

Poljski novinar je nato angleškega polkovnika vprašal, ali li napad na primer na Nizozemsko izzval vojno. Smalwood je brez pomisleka takoj odgovoril: "Da, izzval bi splošno vojno." Enak odgovor je dal na vprašanje o posledicah napada na Gibraltar, pripomnil je, da tam ni nevarnosti, ker se Gibraltarja nihče ne bo lotil.

Na vprašanje, zakaj Anglija še ne uvede splošne vojaške dolžnosti, je polkovnik odgovoril: "Zato, ker ni še čas za to. Trenutno imamo najmočnejšo mornarico na svetu, teritorialno vojsko smo pa podvojili, to je za sedaj dovolj. Ako se hočemo resno pripraviti, moramo postopati po načrtu, ne premagljeno. V letalstvu smo zelo napredovali. Naše letalske sile se morda po številu še ne morejo meriti z nemškimi, toda tehnično so prevostne. Končno želimo poudariti, da glede Italije ni razlogov za konflikt. Zato tudi nismo odpovedali velikonočnega sporazuma iz Lauskega leta."

STRAŠEN UMOR

V Dobovi pri Brezicah se je z lovsko puško ustrelil železničar Ivan Cvetkovič, ki je bil v železniški službi v Brezicah. Zjutraj je s svojo ženo grabil listje v gozdu. Okrog devetih pa je dejal ženi, da se ne počuti dobro in ne more več delati. Šel je proti domu. Med potjo se je ustavil v dveh gostilnah. Nato se je oglasil v neki trgovini in prosil, naj mu posodijo lovsko puško, češ, da ima doma mnogo podgan in jih bo postal. Trgovca mu je verjel in izročil puško. Okrog dveh popoldne se je vrnila Cvetkovičeva žena. Skozi steklena kuhinjska vrata je vsa prestrašena zapazila, da sedi v kuhinji njen mož ustreljen. Takoj je obvestila orožnike, ki so morali s silo odpreti vrata v kuhinjo. Cvetkovič je držal puško v roki, naperjeno proti sebi. Gornji del glave je bil razstreljen. Pred smrtjo je napisal na listek: Adijo mamica, Adijo Branka. Adijo sinek moj. Kaj je gnalo Cvetkoviča v smrt še ni točno znano.

Požigalcem na sledu

Preiskava o katastrofi velikega francoskega prekomorskega parnika "Paris" obeta za prihodnje dni odločilne izsledke. Ladijskega strežaja Cesarja Franka, ki je kot prvi sporočil da gori v ladijski pekarni, so znova zaslišali, v njegovem stanovanju pa so izvršili hišno preiskavo. Frank je bil obenem pomožni gasilec na prekomorskem in je izpovedal, da se je na svojem obhodu na večer nesreče z nogami zapel v kabel neke žarometne naprave in je to napravo poškodoval. Po obhodu je hotel stvar naznaniti, nenadno pa je opazil plamen v pekarni in je takoj alarmiral posadko.

Navzlic tej izpovedi v Parizu izjavljajo, da se z njo istovrstni nastanek požara na treh različnih mestih ne pojasnjuje. Še nadalje vztrajajo na domnevi, da gre za atentat, ne pa za nesrečo. Med drugim pravijo, da se je Cesar Frank zapel v razna protislovja, tako da so mogoče res našli kako sled. Vsekako so Franka zavaljo požiga iz nemarnosti prijeli in vtaknili v zapor. Med drugim mu očitajo, da ni napravil zapovedanih ma obhodov med 20. in 22. uro, požar v ladijski pekarni je sporočil šele ob 22.30.

V Parizu imajo sedaj opravka z anonimnimi grozilnimi pismi, ki je napovedovalo atentat na pariško opero in je povzročilo strogo stražno službo, so se pojavila nova anonimna pisma, ki grozijo z atentati na velike francoske železniške predse. Oblasti so dale zastražiti pred vsem prog iz Pariza v Cherbourg in iz Pariza v Bordeaux, na vseh važnejših točkah teh prog stoje straže, druge patrolirajo po prog in vsrsko nadzorstvo tudi v vlakih. Posebno strogo nadzirajo vlake, ki vozijo potnike za "Queen Mary" in zlate zaklade v skupni vrednosti 200 milijonov frankov, ki jih bodo pripeljali v Ameriko.

OD VSEPOVSOD

NOČ GROZE NA POKOPALIŠČU.

Le malo tujcev pozna danes zgodovinsko prastaro pokopališče St. Vincent, ki izvira iz časa, ko je ležal Montmartre še izven Pariza. Danes tam ne pokopavajo več trupel, pokopališče je le znamenitost, ki jo redki obiskujejo.

Pred kratkim so štirje turisti, ki so obiskali ta kraj, preslišali zvočne pokopališke čuvaja, ki naznanjajo, da se vrata zaprejo. Čuvaj je odšel po svoji navadi takoj spat in kliče četvorice zaprtih obiskovalcev ni slišal.

Zaman so možje, ki so v tem blodili med nagrobniki, poskušali preplezati visoke zidove. Enemu izmed njih se je nenadoma zazdelo, da je videl duhove, ki vstajajo iz nekega groba in je s svojo grozo okužil tudi svoje tovariše. "Na pomoč — tu so duhovi!" so vpili možje a šele v zgodnji jutranji uri je neki mimoidelec znanj slišal njih vpitje.

Opozoril je stražnika, ki ni vedel, kje je vhod do pokopališča in kje stannje čuvaj. Pozval je zato gasilce, ki so prišli z dolgimi lestvami. Preplezali so zid, in so z vrvmi potegnili četvorico obiskovalcev, ki je bila bolj mrtva nego živa, iz groznega ujetništva. Enega izmed turistov so morali preplezati v živčno bolnico, ostali so prisegli, da so prisostvovali strašnemu "plesu duhov" ki ga je vodil "sam hudob."

"GLAS NARODA"

pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

ZAKON IN NAŠ NEGOTOVI ČAS.

Neko civilno sodišče v Londonu se je pred nekaj dnevi pečalo s pravdo za ločitev zakona. Praydo je sprožil uradnik angleškega letalstva, ki je razlog za ločitev zagovarjal s tem, da se je poročil v naglici in pod vplivom mednarodnega vojnega razpoloženja, ki je bilo v zraku nekako pred pol leta. Vse je bilo razburjeno, vojna je bila že kakor pral vrati in pod vplivom teh čustev se je v naglici poročil z ženo, ki jo je komaj spoznal. Sodišče je njegovo razlogo upoštevalo in zakon ločilo od nize in postelje, češ, da je bil sklenjen v naveličenosti. Sodnik pa je ločen ob slovesu s sodišča opomnil, naj ne pozabita, da je mednarodni položaj še vedno zapleten in če bi ju razburjenje spet pripeljalo do nagle poroke, naj se ne zanašajo, da bi ju mogel še enkrat ločiti.

OPERATERJU UKRADEN FILM.

Originalna tatvina se je pri-merila v nekem kinematografu v Rue des Italiens v Parizu. Dva doslej neznanata tatova sta med predstavo ukradla film, ki so ga pravkar prikazovali. Potem sta telefonirala zbesnele mu lastniku kinematografa, da sta za "nagrado" 5000 frankov pripravljena film takoj vrniti. Lastnik je sicer takoj obvestil policijo, ki pa filma ni našla, tako da so morali predstavo zaključiti.

CENE NA RAZSTAVI PREVISOKE.

Razstavni odbor je prepričan, da bo newyorško razstavo obiskalo mnogo več ljudi, kot pa katerikoli drugo razstavo. Največ obiskovalcev pričakujejo v juniju.

Danski prestolonaslednik princ Frederick in princesa Ingrid sta v ponedeljek otvorila danski paviljon, v terek pa je otvoril norveški prestolonaslednik Olav v družbi svoje žene Marthe norveški paviljon.

Denarne pošiljatve

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V Jugoslavijo:

Za \$ 2.40	Din. 100
\$ 4.70	Din. 200
\$ 6.80	Din. 300
\$10.70	Din. 500
\$21. —	Din. 1000
\$41. —	Din. 2000

V Italijo:

Za \$ 6.30	Lir 100
\$ 12. —	Lir 200
\$ 20. —	Lir 500
\$ 57. —	Lir 1000
\$112.50	Lir 2000
\$167. —	Lir 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodite v dinarjih ali lirah, dovoljujemo še boljše pogoje.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTERS ZA PRISTOJBINO SI.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(TRAVEL BUREAU)
216 W. 18th ST., NEW YORK

Peter Zgaga

Ko sem bil še pred prvo balkansko vojno precej časa v Srbiji, sem znal prav dobro srbski, pozneje sem pa dosti pozabil.

Srbski časopis za silo se vedno prečitam in razumem, dočim mi čudni srbski izrazi v starokrajnem slovenskem časopisu niso umiljivi.

Večkrat naprimer čitam "jugoslovanskemu ministru" sapisu niso umiljivi.

Kakšni so ti posli? S čim se bavi ta minister?

Mlada mati se je izprehajala s svojim petletnim sinom po parku. Fant se je zanimal za razne živali, posebno pa za šorkljo, ki je stala v veliki gajbi na eni nogi.

Mama, kaj je to? — jo je vprašal.

— To je šorklja, — je odgovorila mlada mati.

— Ali je huda?

— Nič ni huda. Le bliže stopi, saj moškini nič ne napravi.

Bivšega hlapca poznajo po polviljih, ki jih daje svojim hlapcem.

Zivel je grocer, ki se je kaj rad v tujo škodo zmotil. Pa je bil šaljiv in zgovoren, vsled česar mu ljudje niso zamerili.

Nekoe je kupil pri njem rojak dvajset funtov sladkorja, pa je kazalec na tehtnici pokazal skoro pol pedi vstran od številke dvajset.

— Saj ga ni dvajset funtov, — je protestiral.

— Ah, kaj, — se je zarežal grocer, — boš že vsaj lažje nosil.

— Dobro, dobro, — je odvrnil rojak in mu vrnil na mizo par dajmov premalo.

— Hej! — se je grocer oglašil, — ni dovolj denarja.

— Ah, kaj, — mu jo je zasolil rojak, — boš že vsaj lažje preštel.

Ni res, da imajo ženske vedno zadnjo besedo in da jo morajo imeti. Nak, to pa že ni res.

Običajno moški spregovori zadnjo besedo ali besede, ki se glase: — Na, tukaj imaš denar, da bo že vsaj enkrat mir.

In izroči ji ves denar do zadnjega centa. Reče ima sicer zadnjo besedo, nima pa miru in nima denarja.

Japonska skuša s svojimi ceninimi izdelki preplaviti ves svet. Japonske produkte je mogoče dobiti vsepovsod po strahovito nizki ceni.

V Jugoslaviji prodajajo japonske žepne ure na kilogram. Kilogram japonskih ur stane menda šestnajst dinarjev.

Kakšne so, je seveda drugo vprašanje.

Pri tem sem se spomnil značilnega dogodka v bližini Fly Creeka. Z mojim zlahtnikom Janezom sva šla obiskat "farmerja", ki je pustil newyorško slamarijo, se na farino preselil in začel farmariti.

Ves vesel naju je sprejel in naju silil, naj greva pogledat konja, ki ga je dobil od soseda.

— Lepa žival, kaj ne? — ga je hvalil.

Janez pogleda konja od vrha do tal, mu vzdigne nogo, mu pogleda v gobec in nič ne reče.

— No, koliko je pa vreden? — ga vpraša novopečeni farmer.

— Koliko si pa zanj dal? — hoče vedeti Janez.

— Nič nisem dal zanj, sosedi mi ga je podaril, — se je glasil zmagoslavni odgovor.

— Ravno toliko je pa tudi vreden, kolikor si zanj dal, — je razsodil Janez.

KNJIGE

Vodnikove Družbe
ZA LETO 1939

V zalogi imamo knjige Vodnikove Družbe za leto 1939. Kdor jih hoče naročiti, naj pošlje:

\$1.35

LETOŠNJA ZBIRKA VSEBUJE SLEDEČE KNJIGE:

TRETJI ROD: Povest
Spisal **LOJZE ZUPANC**

VEČNE VEZI: Povest
Spisal **DR. IVO ŠORLI**

KARADŽORŽEVCI: Zgodovina
Spisal: **J. OROŽEN**

VODNIKOVA PRATIKA
(4 KNJIGE)

KNJIGARNA "GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET : : : NEW YORK, N. Y.

RAZGLEDNICE
Newyorške
SVETOVNE RAZSTAVE
DOBITE PRI
KNJIGARNI
"GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK

35 RAZLIČNIH RAZGLEDNIC V BARVAH, PREDSTAVLJAJOČIH NAJVEČJE ZANIMIVOSTI TE OGROMNE RAZSTAVE

CENA ZBIRKE 50c
(Poština plačana)

Vsoto lahko pošljete v znakah po 2 oziroma po 3 cente.

Kratka Dnevna Zgodba

AMI:

ZDRAVNIK IN ŠČUKA

Naj vam opišem zgodbo, ki sem jo nekoč slišal pri omizju ribičev.

Nekje na Finskem je živel zdravnik strasten ribič. Kdor ga je opazoval pri ribolovu, je strmel nad zvižčajno tjo, in ujetnostjo, s katerima je ujel vsako ribo, ki jo je vzel na piko. Ko je nekoč slišal, da se v neki reki nahaja ogromna ščuka, katere ne more nihče ujeti, je toliko časa moledoval, da so ga prestavili v dotični kraj. Tolika je bila njegova strast. A od takrat je preteklo že petnajst let, ščuka je pa še vedno kraljevala v kottah in vrtineh reke Faeleffa. Vse ta čas, ko je bil zdravnik tudi po cele tedne na njeni sledi, sta drug drugega i svoje zvižčajne docela in temeljito proučila. Ščuka je natančno vedela, kaj naj pričakuje od dvo- nožnega bitja, ki ji je zasene- valo ostanek starih dni. Zdrav- nik je bil pa večkrat kar bol- lan od nezasišane prebrisano- sti stare ščuke.

Tam kjer vali Faeleff svo- je široke vode in bobni v do- lino, je izvirat v skalnato dno ogromne, več metrov globoke kotle. Hrušč padajočega vo- dovja je toliko, da si je moral zdravnik, kadar je tod ribaril, zamušiti ušesa z vato, ker drugače bi sploh ni mogel pre- nesti valovanja, ki je nepresta- no pretresala ozračje.

Nekega hladnega jutra visi vse sivo nebo nad vodo. Megla leži nizko. Med jelkami tik nad vodo čepi nekakšen dre- vesni stor, a samo navidezno. Zdravnik je v čudni preobleki iz zelenega, mahu podobnega blaga. Tudi čez obraz ima po- tegnjeno masko, z luknjicama za oči, na rokavah rokavice iste barve, v njih drži zeleno rib- nico. Pogled zdravnikovih oči črtajo navpično v globoko vo- do, v skoro dva metra dolgo, temno telo ščuke, vrh peska.

Vsako nad gozdovi se pri- čenja daniti. Drevesni stor je postal čisto majhen.

Pripravljen je napad, lačen in požrešen preži gobec ščuke v globini. Pod velikimi kamni se skriva pred njim sto in sto slastnih postvri. A kaj, ko ne more splavati podnje. Potr- pežljivo mora čakati, da se ka- tera izpozabi.

Valovi priženejo mimo ble- steč se kús leša. Zažene se za njim, a razočarana se ustavi in obleži negibna v strnji. Nič! Oči ji strupeno leskečejo. Mar se ji ni prav zadnja pomlad zgodilo nekaj takega? Oni mali dvonožec, jo je skoro pre- sloparil. Že je obvisela na trnku, a k sreči je bil blizu dre- vesni stor, kjer se je iznebila kavljja. Od tega časa napada še bolj previdno, šele ko si je plen ogleda od vseh strani, za- grabi in golta. — Ampak ta lakota!

O, ščuka vidi marsikaj, tega pa le ne opazi, da je voda na-

plavila na breg čuden, zelen štor, ki je nenadoma poglaval ravno, zeleno vejo.

Zdravnik je bil oprezn in bliskovito zagnal vabo — na tacek posebne vrste je natakn- nil malega lipana.

Lakota je neznosna. V šču- kinih očeh plameni divja po- žrešnost. In zdaj! Kaj je to? Zadaž za kotlo se je pognala v zrak riba! Beži čez kotlo proti jelšnim koreninam, kjer se kani skriti. Vsa zmedena je od strahu. Ne boš! Brega ne dosežeš! Tik pred koreni- nami jo ščuka besno popade. Kratak hip jo preudarno tiši med ostrimi zobmi. Potem pa začne goltati. Pri tem pa ne- nadoma začuti, da se ve vala s krepkim sunkom zatakne v golt. Hoče jo izbljuvati, a že je prepozno. Ščuka je ujeta. Zdravnikova najnovejša zvi- žajca, trnki, ki se sami giblje- jo, je zmagala. Strmo se za- žene v zrak, da bi z vrtočlavi- padcem na vodo pretgala vr- vico, toda ni je pomoči. Ta, ki jo je ujel, je mojster. Zdaž je samo še smrt. Ne, tako lahko zdravnik ne bo zmagal.

Tri neskončne ure se že bo- rita ob vodah Faeleffe. Nobe- den ne more zmagati. In zdrav- nik misli: "Petnajst let sem se veselil tega trenutka, tega bo- ja. Kaj mi bo še ostalo od živ- ljenja, zdaj ko sem star in mi nobene ribe, ki bi se ustavljala mojemu znanju! S tem plenom je dopolnjen najlepši del nje- govega življenja. Reka bo za- me mrtva!"

Kako da je zdravnik poza- bil, da vsako sredo in petek spuste zavore, da odnese reka les v kraje nižje. Da, tako je zavarovan, da je prav gotovo zares pozabil na nevarnost, ki mu preti. Petek je. S hrbitom proti slapovom stoji do pasu v deroči vodi. Ne vidi, da nese reka že prva debela naravnost proti njemu, ne vidi, kako pa- dajo čez slap. Zdravnik stra- hopetec. Ko ugleda prvo de- blo, poblebi. Potem pa zaže- ne ribnico proč, ujame vrvico in si jo priveže za pas. Po- gumno se vrže v valovje, da bi pred debli dosegel breg. Vse bi se bilo dobro izteklo, da ni ščuka začutila, kako je nape- tost vrvice odnehala. Mahoma se je obrnila proti vodi. Samo zato začuti zdravnik, kako ga riba nenadoma ustavi sredi divjačije reke. Vrvica je iz-

redno močna. Ni je mogoče u- trgati. Zdravnik sega po nož, da bi jo odrezal in — in ugle- da, kakor prikazen, nekakšen ogromen gobec ščuke, ki vsta- ja pred njim iz valov, ga bušne v čelo. Zamočklo z veliko silo.

Dva dni za tem so ugledali ribiči zdravnikovo truplo. V ribiško vrvico zamotano, s po- gledom skozi vodo v solnce, je ležalo v blatu tihe kotle. Na njegovem truplu pa je čepela, se ježala strašna spaka, vsa v vrvico ujeta kakor v mreži. — Pretresel jih je ta pogled, in prestrašil do smrti. Eden njih pa je poznal ščuko. Oba mrt- va...

200,000 FRANCOZOV SE UČI ARABŠČINE.

General Nogues, vrhovni upravitelj francoskega Maroka je pred kratkim pozval vse v Maroku prebivajoče Francoze, naj se učijo arabščine. V zvezi z organizacijo za pouk arabšči- ne, je več profesorjev zavola- za višje marokanske študije iz- delalo tečajne arabščine po 20 minut vsaka vaja, ki jih oddaja marokanski radio. Poleg tega se vsak mode za 15 frankov udeleževati pismenega tečaja. Seveda so vsi ti tečaji name- njeni samo odraslim, ker otroci se že v šoli učijo arabščine, če- prav so po očetu in materi pristni Francozi. Vse to naj bi služilo boljše razumeva- nju med domačini v Maroku in Francozi, da bi se oba na- roda čim bolj pomešala med se- boj in se tako strnila v trdnj- so enota.

ZADNJI SUŽNJI OSVOB- JENI.

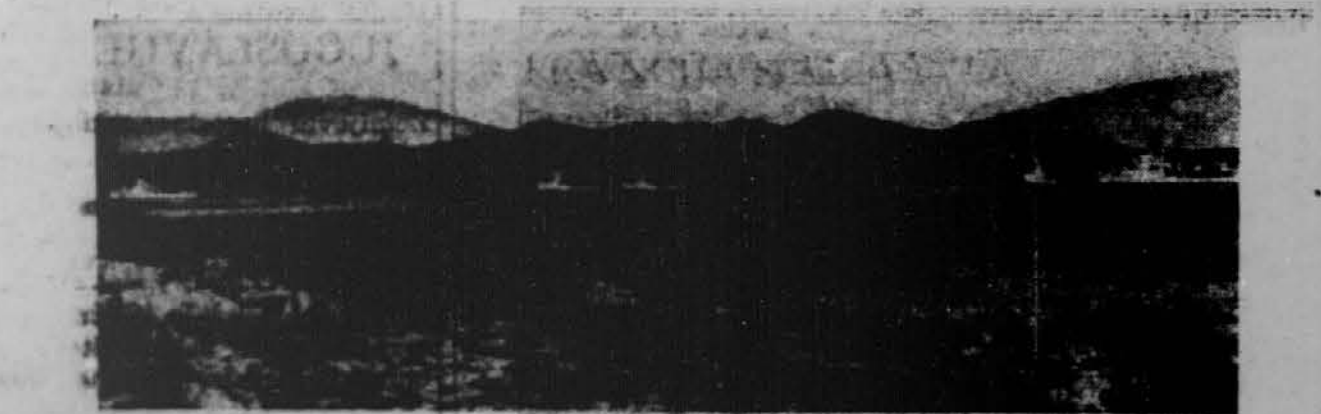
V Bardoli v Indiji je do za- dnjih časov veljal družabni red, po katerem je večina prebival- stva — kakih 40.000 po števi- lu — živela v stanju suženj- stva, osnovanega na denarnih posojilih. Lastniki zemlje so veleposestniki, ki imajo po svo- jih poljih cele vasi. Kadar se je od prebivalcev kdo poročil, in če je hotel ostati v domačem kraju, je moral odplačevati z delom na gospodarjevem po- lju. To delo pa je bilo tako nizko cenjeno, da ga navadno nihče ni odslužil, ladijski na- cionalni kongres je sedaj ta sistem odsluževanja posojil od- pravil in ga nadomestil s siste- mom mezde. Kmetje so torej vsaj na zunan in osebno svo- bodni, čeprav niso nikaki gos- podarji zemlje. Prebivalstvo se je v velikih množicah Gan- diju zahvaljevalo za to "so- cialno reformo." Vsekako so ti Indijci zelo skromni.

SEZNAM OBISKOVALCEV SVETOVNE RAZSTAVE V NEW YORKU

Rojaki, ki pridejo na obisk v New York, ako želijo imeti ime v seznamu, se lahko oglašajo s dopisnico ali pa pokličejo po telefonu: CHelsea 3-1242. Naš urad je odprt od 7. zjutraj do 4. popoldne (ob sobotah do 1. popoldne).

ADVERTISE IN 'GLAS NARODA'

ANGLIJA IN FRANCIJA SOGLAŠATA

V pristanišče Ajaccio na otok u Korziki, ki je francoska last, je zadnje dni dospelo več an- gljskih vojnih ladij. Po Korziki steza Mussolini svoje prste.

Metropolitan poroča svojim zavarovancem—

SIJAJNI USPESI LETA 1938

Metropolitan Life Insurance Company je vzajem- na družba. Posluje izklju- čno le v dobrobit svojim 2,9 milijonom zavarovancev, čijih zavarovalnina s to družbo je znašala \$22,612,000,000 konec zha- njega leta.

Leta 1938 je bilo izplačanih zavarovancem in dedičem nad \$566,300,000, dočim je bilo dodanih \$176,000,000 postavno določenim skladam za iz- plačilo obveznosti, ki se bodo pojavile v prihod- njih letih z ozirom na sedanje zavarovalnine. Iz- plačane dividende 1938 so znašale \$103,940,000. Še večja vsota—\$118,042,000—je bila spravlje- na za izplačilo dividend leta 1939.

Metropolitan je izplačala izza leta 1927 več kot \$5,000,000,000 zavarovancem in dedičem.

Več kot za \$1,800,000,000 življenjske zavarovalnine tvori 3,330,151 novih polic, izdanih prej- šnje leto.

Metropolitan poslovno poročilo za leto, končujoče se 31. decembra 1938. (V soglasju z letnim poročilom, predloženim newyorškemu državnemu zavarovalniškemu departmentu.)

IMOVINA		OBVEZNOSTI	
Vladine jamštine	\$933,919,346.89	Postavno določene rezerve za police	\$4,317,868,342.00
Ameriška vlada	\$868,008,893.16	Vsota z obrestmi in bodočimi pre- mijami bo zadržala izplačilo po- lice.	
Kanadska vlada	65,310,453.73		
Drugi bondi	1,768,541,971.20	Dividende zavarovancem	
Ameriški državni in občinski	117,430,070.53	Položene na stran za izplačilo leta 1939	118,042,832.00
Kanadski okrajni in občinski	104,610,612.32	Rezerve za bodoča plačila na dodatne pogodbe	90,504,443.44
Železniški	590,984,033.71	V zalogi za terjatve	21,155,321.90
Javne potrebe	589,927,007.34	Vključno nezavršene terjatve zara- di pomanjkanja dokazov in pre- računana vsota nejavljenih terj- jatev.	
Industrijski in ra- zni	305,590,247.39	Druge zavarovalniške obveznosti	38,480,722.21
Delnice	88,452,477.37	Vključno rezerve za nezgodno in zdravstveno zavarovanje, dividen- de posušene Družbi, vnaprej plačane zavarovalnine itd.	
Razen \$24,588.78 so vse prednostne ali za- jamčene.		Razne obveznosti	43,457,484.19
Posejila na posestva	979,502,124.02	Obveznosti, ki niso zgornj vključene.	
Farme	\$73,800,886.26	Prebitek in splošna voluntarna rezerva	313,391,071.15
Druga lastnina	905,761,237.77	Ta rezerva je varnostno poročilo— zaščita proti prijetljajem, ki jih ni mogoče predvidevati.	
Posejila na police	526,263,387.02		
Lastovane zemljišče	392,187,370.22	SKUPAJ	\$4,942,900,410.98
Vključeno zemljišče za Družino uporabo.			
Gotovina	108,817,444.71		
Neizplačane in odložene premije	84,974,718.06		
Obresti zapadle in narasle, itd.	60,181,576.49		
SKUPAJ	\$4,942,900,410.98		
Skupna življenjska zavarovalnina v veljavi		Plačila dedičem in zavarovancem	
Navadna	\$11,509,201.30	Industrijska	\$241,946,643.12
Industrijska	7,550,318,755	Navadna	260,990,748.09
Skupinska	3,500,825,700	Skupinska življenjska, zdrav- stvena in letna	60,703,220.57
SKUPAJ	\$22,612,405,754	Osebnostna, nezgodna in zdrav- stvena	2,715,671.05
Nezgodna in zdravstvena za- varovalnina		SKUPAJ	\$506,356,290.43
Tedenske nagrade	\$18,500,602	Število novih izdanih polic	3,330,151
Nagrade na glavnico	\$1,449,927,200		

Metropolitan Life Insurance Company

(VZAJEMNA DRUŽBA)

FREDERICK H. ECKER, Chairman of the Board
1 Madison Avenue, New York, N. Y.

LEROY A. LINCOLN, President

DIREKTORJI:

JOSEPH P. KNAPP, New York, N. Y. Chairman of the Board Crowell Publishing Company	CHARLES M. SCHWAB, New York, N. Y. Member of the Board Bethlehem Steel Corporation	SAMUEL W. FORDYCE, St. Louis, Mo. Member, Fordyce, White, Mayne, Williams and Hartman, Attorneys at Law
FREDERICK H. ECKER, New York, N. Y. Chairman of the Board Metropolitan Life Insurance Company	WILLIAM L. DUBOST, New York, N. Y. President, Union Dime Savings Bank	CARROLL B. MERRIAM, Tokyo, Japan. President, Reconstruction Finance Corporation, and Chairman of the Board, Central Trust Company of Tokyo
JOHN ANDERSON, New York, N. Y. Chairman, Executive Committee Charles Fisher & Co., Inc.	JEREMIAH MILBANK, New York, N. Y. D'ALTON CORY COLEMAN Montreal, Canada, Senior Vice-President, Canadian Pacific Railway	GEORGE MCANENY, New York, N. Y. Chairman of the Board Title Guaranty and Trust Company
ALANSON B. HOUGHTON, Corning, N. Y. MITCHELL D. POLLANSBEE, Chicago, Ill. Member, Feltz, Schreyer and Schupp Attorneys at Law	NEWCOMB CARLTON, New York, N. Y. Chairman of the Board Western Union Telegraph Company	ROBERT V. FLEMING, Washington, D. C. President and Chairman of the Board Fidelity National Bank
JOSEPH P. DAY, New York, N. Y. President, Joseph P. Day, Inc., Real Estate	LEROY A. LINCOLN, New York, N. Y. President, Metropolitan Life Insurance Company	FREDERIC W. ECKER, New York, N. Y. Vice-President Metropolitan Life Insurance Company
LANGDON P. MARVIN, New York, N. Y. Member, Russell, Marvin and Martin Attorneys at Law	HARRY W. CROFT, Greenwich, Conn. THOMAS H. ECKE, New York, N. Y. President, Crowell Publishing Company	WINTHROP W. ALDRICH, New York, N. Y. Chairman of the Board Chase National Bank of New York
L. A. TASCHEREAU, Quebec, Canada Member, Taschereau, Forest, Taschereau and Cusson, Attorneys at Law	WALTER EWING HOPE, New York, N. Y. Member, Milbank, Tweed and Hope Attorneys at Law	EDWARD E. STETTONIUS, Jr., N. Y. C. Chairman of the Board United States Steel Corporation

S teboj do smrti

Roman iz življenja. — Za "Glas Naroda" priredil I. H.

2

"To mora biti zopet vse drugače," pravi Henrik ter gre anglih korakov čez trato proti terasi. Z nekaj koraki je bil na stopnicah ter gre proti glavnim vratom. Stopi v veliko vežo, kjer sreča starega služabnika, ki je imel na sebi usnjat jopić in je prenašal stoje.

"Ali je gospod Erlach doma?" vpraša Henrik.

Služabnik zmaje z glavo.

"Ne, gospod, milostljivi gospod je pred malo časa odšel v park."

Henrik nekoliko pomisli, nato pa pravi mirno: "Sodni svetnik Sanger me je poslal sem in si hočem hišo ogledati, ker nameravam danes na javni dražbi Erlachovo posestvo kupiti."

Služabnik ga temno pogleda.

"Potem pa si vse ogledate. Toda nimam časa, da bi vas vodil okoli, ker moram v dvorani vse pripraviti za dražbo. V dveh ali treh urah pridejo upniki gospodarja in notar in tedaj mora biti vse pripravljeno."

Henrik zamahne z roko.

"Nikakor vas ne maram motiti. Ali je še kak drug uslužbenec pri hiši?"

"Že davno nobenega več. Podgane so zapustile ladjo, ker se potaplja; ostanejo samo toliko časa, dokler je kaj dobrega jesti," pravi služabnik zaničljivo.

Henrik ga z velikim zanimanjem pogleda. Iz njegovih zaničevalnih besed zveni odkritosrečna žalost.

"Kako pa da ste vi do zadnjega ostali?"

"V sili morem s svojim gospodom tudi malo stradati. Njega ne zapustim."

Henrik zvedavo vpre svoje oči v služabnikov obraz.

"Dobro, grem sam skozi hišo in si jo bom ogledal."

"Prosim, ogledajte si."

Henrik si ogleda najprej prostore v pritličju, sluga pa ga spremlja z žalostnimi pogledi.

Henrik hodi počasi in pazno ogleduje po sobah. Dognati je hotel, kaj bi mogel še porabiti od notranje opreme. Pa tudi tukaj najde samo zapuščenost in zanemarjenost. V sobah je samo še nekaj polomljenega pohištva. Kar je bilo kaj vrednega, je bilo že najbrže tudi prodano.

Kako pa nankrat stoji v sobi, ki je še nekoliko primerne opremljena. Pri oknu stoji počez diplomatska pisalna miza in nad njo visi slika lepe žene. Na sebi ima belo obleko, ki se v razpuščenih gobah spušča po njeni vitki postavi. Fina glava, ki se na vitkem vratu nad krasno oblikovanimi ramama dviga, je ljubelepa, da gledalec takoj vsega prevzame.

Iz obraza gledajo velike zlato rjave oči, v katerih se igrajo zlate lučke; zlato-rjavi lasje obdajajo glavo v lahkih, naravnih kodrih in lahno padajo na ponosni tilnik.

Henrik Stolberg stoji kot zamaknjen pred lepim, ljubkim obrazom. Ve, da slika predstavlja pokojno ženo sedanjega lastnika Erlacha, Gerda Erlachovo. In v njegovem spominu se dvigne podoba, katere ni mogel nikdar pazabiti.

Bil je še polih kakih deset let, sin kmeta Stolberga iz vasi in je v gozdu nabiral borovnice, kot mu je vzkazala gospodinja njegovega očeta. Lončen lonce je že skoro do roba napolnil, ko ga gozdni stezi zagleda prihajati gospo Erlachovo. Tudi takrat je imela na sebi belo obleko. Poleg nje je tekla velika bernardince in ko Henrika zagleda, steče proti njemu z velikimi skoki in se vanj zadene s tako silo, da Henrika pade lonce iz rok in se tudi sam spotakne ob korenine in pade. Lonce se zdrobi v črepanje in težko nabrane borovnice se raztresejo po tleh. Poleg tega pa tudi Henrik, ko vstane, začuti, da ga boli noga in se ne more dvigniti.

Gospa Erlachova prestrašena pokliče psa in sama priteče k Henriku, da mu pomaga. Takoj vidi, kako škodo je napravil pes in pomaga Henrik, da vstane, toda ne gre tako lahko. Sicer se ne pritožuje, toda njegov obraz se zateguje v bolečine. Gospa ga tolaži zaradi izgubljenih borovnic in mu obljubi, da mu bo dala nov lonce, napolnjen z borovnicami.

Nato pa opazi, da je Henrik zelo ranjen, da ne more stopiti na nogo.

"Ubogi fantek, ali si se zelo pobil?" mu pravi dobrotljivi s svojim mehkim glasom.

"Samo malo," ji odgovori in junaško potlači svoje bolečine.

Gospa poklekne poleg njega, da si ogleda nogo in Henrik se prestraši, ko zapazi, da ima gospa na beli obleki črne madeže borovnic. Ne zmenec se za svoje bolečine, jo na to opozori. Gospa se mu nasmeje in ga pogleda.

"Ti si korajžen. Vem, da te noga zelo boli, pa vendar ne jokaš in te skrbi samo moja obleka," pravi in mu sočutno boža bolečo nogo. Henrik drži popolnoma tiho in vedno z občudovanjem pogleduje lepo, dobro gospo, čije lasje so se v sončnem svitu svetile kot zlato.

"Prav nič več me ne boli," pravi junaško.

Gospa se mu nasmeje in pokliče psa, ki se plazí okoli nje, zavedajoč se svoje krivde.

"Tukaj poglej, Hektor, kaj si v svoji porednosti napravil. Sedaj pa boš za kazen fanta na hrbtu nesel v hišo, ker ne more hoditi."

Hektor maje z repom in položi svojo debelo glavo na kolena svoje gospodinjice. Obstoji poleg Henrika, kot bi zastopil. Nato gospa Erlachova Henriku pomaga zajahati psa.

Henrik pove svoje ime in zdi se mu, kot bi vse to bile samo sanje. Vdihava prijetni duh, ki obdaja lepo gospo in jo pogleda. Gospa prime njegovo roko, ki je še vedno umazana od borovnic. Tudi in iskreno drži njegovo umazano roko in ga drži na pasjem hrbtu, da svoje boleče noge ne bi ob kaj zadel. Med potom vedno prijazno in dobrotljivo govori z njim ter ga pelje skozi park v hišo, ki je tedaj seveda izgledala vse drugače in mnogo lepša, kot sedaj. V hiši pelje psa z njegovim jahačom v svoj mali salon. Tam Henrika skrbno položi v naslonjač ter mu rano ohljuje. Pri nese mu tudi sadja in slaščice ter mu prigovarja, da naj je.

Cetudi pa je bilo za Henrika vse tako zapeljivo, se ne upa vzeti. In gospa mu majhno slaščico potisne v usta.

(Nadaljevanje prihodnjič.)

Razne vesti.

DEVICA ORLEANSKA.

Mladi pariški raziskovalec, ki je v njegovi rodbini sistematično raziskovanje ugaške Jeanne d'Arc že dedno je o izvoru te junakinje postavil zelo zanimivo teorijo. Zanimala bo vsaj Francoze in to tem bolj ker je verjetna.

Nekaterim zgodovinarjem že davno ni šlo v glavo, da bi mogla biti devica Orleanska samo preprosto kmečko dekle iz Domremyja. Na kakšen način si je pridobila potem svoje znanje, kar se tiče rabe orožja? Odkod si je pridobila spretnost, a zaman so jo skušali dolejš razgrniti s prebiranjem starih listin in kronik iz tedanjega časa zaman so iskali kakšnih listin tudi v Domremyju samem.

Sedaj pravi mladi raziskovalec, da bi mogel pojasniti to stvar. Bilo je leta 1407, ko se je bratu blaznega kralja Karla VI. rodila hči. To hčer je spravi očec v Domremy, da bi jo mogel vzgojiti na varnem daleč od dvora. Rojstni datum tega dekleta, ki je postalo potem devica Orleanska, je za 5 let starejši, nego so mislili dolej. To pa bi imelo potem za posledico spremembo naziranja glede starosti orleanske device, ki po tem takem ni bila več pravi otrok, ko je nastopila proti sovražniku. Da strah njenega očeta, princea Orleanskega ni bil neutemeljen kaže njegova lastna usoda, kajti postal je žrtev atentata. Ivana je vzrasla v spominih. Izročila njene rodbine so ji bila sveta. Povezanost premišljivega otroka z naravo, kmeti in samoto je rodila pravo vernost in preprostost. Ko so njeli dofe na in je stala njena rodbina pred koncem, ko je bilo treba tvegati vse do skrajnosti, sta o stvari poučena dvorjana de Paulengy in de Novelepon prišla po dekle. Poživljala sta se na vse predsede in sta postavila dekle, ki je bilo navdušeno in neustrašno, na čelo vojske.

Zanimivo je da je Ivana zastopila fakoj kot "devica Orleanska" da je imela isti grb kakor nje nelegitimni sorodnik kralj in da je bil nje izvor popolnoma jasna dejstva v poznějšíh stoletjih povzročiti toliko ugibanja, je imelo kakor pravi mladi znanstvenik svoj vzrok le v tem, da takrat stvari niso oficijelno zapisali in niti niso hoteli zapisati. Vedeli so in to je zadostovalo. Znali pa so tudi molčati. Celo v veliki razpravi proti "čarovnici" ni padla niti ena beseda o njenem izvoru.

IZ ČESA JE KITAJSKI ZID.

Japonska vlada je imenovala znanstveno komisijo, ki naj natančneje preišče zemljo v Mandžuko in ostalih petih japonskih provincah severne Kitajske. Kitajska zemlja je namreč večji del silno rodovitna publicia, iz katere Japonci nameravajo pridobivati posebno dober gnoj. Dosedanje raziskave so ugotovile, da je ta publicia izredno dobra za izboljšanje nerodovitnega sveta, uporabna pa je tudi v kemični industriji in gozdarstvu.

Publicia je laporast pesek, rumenkaste, ali rjavorumenkaste barve, ki so ga viharji dvignili v puščavah notranje Azije in v ozračju zmleli v moko, ki je potem na visoko pokrila zemljo v zgoraj omenjenih pokrajinah. Tu se je strdila in danes tvori najrodovitejšo plast pokrajine.

Ta publicia je tudi v toliko zanimiva, ker je bila Kitajcem že pred skoraj 2200 leti glavni gradbeni material, ko so gradili največje stavbno delo na svetu, tako imenovani kitajski zid. Boljše ime za to stavbo bi bilo "kitajsko obzidje" ker je v resnici 2450 km dolgo obzidje, ki so ga Kitajci zgradili, da bi tako zaprli narodom notranje Azije dohod v svojo deželo. To obzidje je v resnici dolga stoletja zapiralo kitajsko kulturo in jo varovala pred zunanjimi vplivi. Izračunali so tudi, koliko bi ta kitajski zid stal, če bi ga gradili danes z vsemi modernimi pripomočki. Prišli so na razmeroma majhno vsoto 900 milijonov jenov. Ker

Poleg poučnih knjig, muzikalij, igre, pesmi itd. imamo v zalogi dosti nabožnih knjig, predvsem

Molitvenike

v krasni vezi importirane iz starega kraja...

Slovenski molitveniki:

KVIŠKU SRCA
v imitirano usnje vez 50
v najfinije usnje vez 1.20
v bel celluloid vez 1.20

RAJSKI GLASOVI
platno vezano 80
v usnje vez. (št. 415) 1.10
v celluloid vez. (št. 614) 1.50

KRISTUS KRALJ
(preko tisoč strani)
sestavil dr. Ivan Vrečar 1.75

VEČNO ŽIVLJENJE
(640 strani)
sestavil Gregorij Dečjak 1.25

SVETA URA (št. 408)
416 strani; velike črke 1.50

Angleški molitveniki:

(ZA MLADINO)
Key of Heaven
fino vezano 35
v usnje vezano 70
v najfinije usnje vezano 1.20

Angleški molitveniki:

(ZA ODRASLE)
KEY OF HEAVEN
v celluloid vezano 1.20
v celluloid najfinije vez 1.50
v fino usnje vezano 1.50

CATHOLIC POCKET MANUAL
v fino usnje vezano 1.10

Slovenic Publishing Company

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

so že pred tisočletji publicia tako visoko cenili, kot gradbeni material, bo sedaj japonska komisija skušala iz nje izveči še druge dobre lastnosti. Publicia se imajo tudi kmetje severne Kitajske zahvaliti, da jim polje kljub majhnemu in zastaremu obdelovanju dobro rodi.

ČRNA BORZA ZA ZNAMKE.

Eden najzanimivejših pariških trgov je bil tisti pod zelenimi drevesi na Marigny Ave. Tu so trgovali z znamenji, deloma s pristinimi, deloma s pomorenimi. V pariški javnosti so se pogostoma pritoževali, da si je črna borza z znamenji izbrala svoje torišče baš nekoliko korakov od uradnega sedeža francoskega državnega predsednika. Sedaj je posegla vmes policija.

Trg za sedaj sicer ne bo izginil, vendar pa ga bo policija strogo nadzirala. Vsak trgovec z znamenji, ki bo hotel tu začeti kupnjo, bo moral v budoče imeti osebno izkaznico in še uradno dovoljenje za trgovanje ki velja 250 frankov na leto. Kdor bi poskusil kakšno sleparstvo, mu bodo dovoljenje takoj odvzeli. Za pozneje imajo namen določiti borzi z znamenji posebno poslopje, kakor je to v Londonu in New Yorku.

TRGOVINA Z LEPOTO.

V zadnjih letih se je glede vsah kozmetičnih predmetov in v vseh lepotnih salonih v Ameriki razvijal čedalje večji luksus. Danes cenijo, da je lepota industrija šesta največja

POGAJANJA ZA SINGAPUR.

Iz Washingtona poročajo, da se angleška in ameriška vlada pogajata glede prodaje pristanišča Singapur. To pristanišče je bilo nedavno modernizirano z ogromnimi denarnimi žrtvami. Ameriška vlada je pripravljena za pristanišče plačati Angliji večjo vsoto denarja. Pomorsko oporišče v Singapuru bi bilo Združenim državam kot baza za večje število ameriških vojnih ladij.

SODBA O PODMORNICAH.

V britski admiraliteti se je pojavila struja, ki sodi, da je gradnja podmornic za bodočnost brez pomena. Električne naprave za prisluskovanje in bombe za pogonitev v globino so danes tako popolne, da bo v bodoči vojni igrača uničiti podmornice v volti kakor "ptico z zvezanimi krili." Ta sodba je izzvala v državah, ki razpolagajo z večjim številom podmornic, razumljiv poplach.

NAROČITE SE NA "GLAS NARODA" NAJSTAREJŠI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI

VSE PARNIKE

in
LINJE
ki so
važne za
Slovence
zastopa:
SLOVENIC PUBL. CO.
YUGOSLAV TRAVEL DEPT.
216 W. 18th St., New York, N. Y.

KRETANJE PARNIKOV

SHIPPING NEWS

ODPLUTJA — Meseca Maja

10. maja: Queen Mary v Cherbourg New York v Hamburg
12. maja: Europa v Bremen
13. maja: Ile de France v Havre Rex v Genoa
17. maja: Aquitania v Cherbourg Hansa v Hamburg Normandie v Havre
20. maja: Saturnia v Trst Columbus v Bremen
23. maja: Nieuw Amsterdam v Boulogne
24. maja: Queen Mary v Cherbourg Deutschland v Hamburg
25. maja: Champlain v Havre
26. maja: Bremen v Bremen
27. maja: Conte di Savoia v Genoa
31. maja: Aquitania v Cherbourg Hamburg v Hamburg Normandie v Havre
2. junija: Europa v Bremen
3. junija: Rex v Genoa
4. junija: De Grasse v Havre
6. junija: Ile de France v Havre
7. junija: Queen Mary v Cherbourg New York v Hamburg
10. junija: Vulcania v Trst Columbus v Bremen
13. junija: Bremen v Bremen Champlain v Havre Nieuw Amsterdam v Boulogne
14. junija: Aquitania v Cherbourg Normandie v Havre Hansa v Hamburg
17. junija: Conte di Savoia v Genoa
20. junija: Europa v Bremen
21. junija: Queen Mary v Cherbourg Ile de France v Havre Deutschland v Hamburg
24. junija: Saturnia v Trst
27. junija: De Grasse v Havre
28. junija: Aquitania v Cherbourg Normandie v Havre Hamburg v Hamburg
30. junija: Bremen v Bremen Mauretania v Cherbourg

Pozor rojaki!

KADAR nameravate potovati v stari kraj;

KADAR hočete poslati denar v stari kraj;

se zaupno obrnite na nas, in postreženi boste točno in pošteno. Dolgoletna skušnja Vam to jamči.

Pišite po brezplačna navodila in pojasnila na

SLOVENIC PUBLISHING CO.

POŠTNIŠKI ODDELEK "GLASA NARODA"
216 West 18th Street New York, N. Y.

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

Bohinjako jezero

216 WEST 18th STREET, NEW YORK

POZOR ROJAKI!

V ZALOGI IMAMO NOVE PREGLEDNE ZEMLJEVIDE:

Velik pregleden zemljevid **JUGOSLAVIJE**

(Na njem so označene poleg mest tudi večje slovenske vasi) stane \$ 1.—

Manjši zemljevid **JUGOSLAVIJE**

stane 25c

Zemljevid jugoslovanskih **BANOVIN**

stane 25c

Zemljevid — **CELEGA SVETA**

Knjiga, obsegajoča 48 str., seznam večjih mest s številom prebivalcev. Stane 50c

SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street New York